

Overlegene Sven Weum og Louis de Weerd jobber sammen i forskningsgruppe for medisinsk avbildning, der den nye metoden er utviklet. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Krysspress

UNN-LEGER GIR HÅP MOT SMERTENE

27. november 2018 | Oppdatert: 11:27 / 28 november, 2018 | SKJALG ANDREASSEN, JOURNALIST

En ny behandlingsmetode med ultralydveiledet injeksjon av Botox har gitt gode resultater for UNN-pasienter med smerter i hender, rygg og mage.

Etter mer enn 20 år i sterke smerter, kan Elin Gjessing (73) endelig håpe på bedre tider, takket være en ny behandlingsmetode som er utviklet ved UNN. Et lite stikk over hvert håndledd og en beskjeden injeksjon av Botox er alt som skal til, i en behandling som ikke tar mer enn fem korte minutter.

– For meg har denne behandlingen vært helt avgjørende for å kunne fungere normalt, og for å kunne få tilbake livskvaliteten. Ingenting av det jeg har prøvd tidligere har hatt virkning, enten det har vært snakk om medisiner eller praktisk tilrettelegging, medikamenter for å stimulere blodomløpet eller votter med varmeelementer i, forteller hun.

Elin Gjessing har levd med smerter i en årrekke, men har ved hjelp av Botox-injeksjoner endelig vunnet livskvaliteten tilbake. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Krysspress

Endelig livskvalitet

Elin Gjessing lider av «kalde hender», som selvsagt er noe langt mer alvorlig enn det å fryse på fingrene. Selv minimal kontakt med kulde, som å hente melk av kjøleskapet eller avisen fra postkassen, fører til store smerter

og farger hendene hvite og i verste fall også blålig. Et anfall kan vare 30-45 minutter, og anfallene etterfølges av en tilstand der hendene blir numne og hovne.

– «Kalde hender» er en følgelidelse av andre sykdommer jeg har, men det er disse smertene som bestemmer hele hverdagen min, og derfor er det så viktig for meg å kunne få behandlingen med Botox hver tredje måned, sier hun.

Gjessing har et langt yrkesliv bak seg i skoleverket. Hun har vært lektor og assisterende utdanningssjef i Troms, men måtte slutte i arbeidslivet som 57-åring som følge av smertene.

– *Kunne du fortsatt vært i jobb med denne behandlingen?*

– Det vet jeg ikke om jeg kan si. Da jeg måtte slutte å jobbe, så var jo dette en konsekvens av den totale helsesituasjonen min. I dag er jeg jo pensjonist, så jeg ville jo ikke vært i jobb uansett på grunn av alderen. Men «kalde hender» har redusert livskvaliteten og begrenset aktiviteten min på mange områder. Jeg har alltid vært en «frossenpinn». Botoxinjeksjonene har ikke bare gjort hendene bedre, men de reduserer også kulden i resten av kroppen. Jeg trenger ikke å gå hjemme med ei varmekasse på ryggen. Det er nesten helt utrolig, forteller hun.

LES OGSÅ: [Unik behandling utviklet ved UNN](#)

Tverrfaglig samarbeid

For et par år siden kom Elin Gjessing i kontakt med plastikkirurg Louis de Weerd ved UNN, som sammen med overlege Sven Weum på radiologisk avdeling kunne tilby en behandlingsform som faktisk er helt ny i verdenssammenheng.

– Det er ikke i seg selv nytt å injisere Botox som et virkemiddel mot smerter, men måten vi har valgt å gjøre dette på ved UNN er likevel helt ny, forteller Weum, og legger til at de to kollegene nylig har publisert en artikkel om metoden sin i tidsskriftet til den amerikanske plastikkirurgforeningen.

Injeksjon i bukvegg, mot sterke smerter i bukveggen.

– Tradisjonelt har behandlingen krevd så mye som ni nålestikk i hver håndflate, noe som er svært smertefullt for pasienten. Vi velger å stikke like over håndleddet, og vi nøyer oss med ett nålestikk der vi ved hjelp av ultralyd kan injisere Botox veldig nøyaktig rundt den viktigste arterien til hånden. På denne måten kan vi øke blodtilførselen til hånden og fingrene. Blodkarene åpner seg og pasienten får mindre smerter uten å miste verken muskelkraft eller førlighet, forklarer de Weerd.

Behandlingsmetoden som kan frigjøre pasienter som Elin Gjessing fra smerter, er et resultat av medisinsk tverrfaglig samarbeid. Weum og de Weerd jobber sammen i forskningsgruppen for medisinsk avbildning, og metoden er utviklet over flere år.

10 år siden første pasient

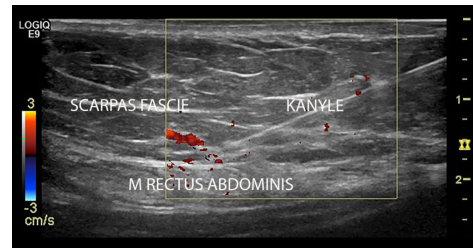
De to legene har også utviklet og publisert en helt spesiell metode for behandling av smerter i bukveggen. Det første konkrete pasienttilfellet, som langt på vei la grunnlaget for den nye metoden, var ei jente på 17 år som hadde slike smerter: Magesmertene var så store at hun kunne tilbringe timevis liggende i fosterstilling, og ingen klarte å finne ut av problemene. At Weum og de Weerd lyktes, skyldes i stor grad deres felles bakgrunn fra plastikk-kirurgien.

– Som plastikk-kirurg er du veldig bevisst på forløpet av blodkar og nerver. Nerverne som kan gi smerter i bukveggen er ikke selv synlige på ultralyd, men de går sammen med blodkar som kan påvises med ultralyd, forklarer Weum.

[I denne videoen forklarer Sven Weum hvordan de utfører såkalt perforatorveiledet behandling av smerter](#)

I forbindelse med forskning samarbeider de Weerd og Weum med professor James Mercer, som er spesialist på termografi. Ved hjelp av varmekamera er det mulig å finne blodkarene som strekker seg fra dypet og helt til huden. Hver uke har de Weerd og Weum en poliklinikk der de bruker ultralydveiledet injeksjon av Botox til å behandle pasienter med smerter i bukveggen som skyldes inneklemt nerver. Metoden utprøves nå også på pasienter med smerter i andre kroppsdeler enn mage og hender.

- Vi har sett gode resultater på pasienter som har smerter i ryggen, og dette er særlig interessant. Ryggsmarter er blant de vanligste årsakene til både sykemeldinger og uførhet, sier Weum.

Ved hjelp av ultralyd er kanylen svært godt synlig, og det er dermed enkelt å være presis i injeksjonene. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Krysspress

Kostbart – og rimelig

Gode resultater skaper økt etterspørsel, og i dag har ventelistene for ultralydveiledet behandling med Botox vokst seg store. På disse ventelistene står det pasienter fra hele landet.

- Er metoden omstridt?

- Botox som medikament er i seg selv ganske kostbart, men fordi vi kan stikke svært målrettet ved hjelp av ultralyd, kan vi nøye oss med å bruke små doser. Dermed blir behandlingen ganske rimelig likevel. Behandlingen med nålesticket tar ikke mer enn noen få minutter, og pasienten kan fortsette sine gjøremål rett etterpå. Alternativet for mange pasienter med «kalde hender» er intravenøs medisinerings. Dette krever at pasienten er innlagt i fire døgn, noe som selvsagt er veldig kostbart, og også denne behandlingen må gjentas ved jevne mellomrom. Noen velger å gjøre kirurgisk inngrep ved smerter i bukveggen, men sjansen for å bli smertefri ved hjelp av kirurgi er ikke større enn 50 prosent, sier Louis de Weerd.